

Aika: ma 22.09.2008 klo 10.01 – 11.37
Paikka: Varastokirjasto Päivärannantie 10, neuvotteluhuone
Läsnä: Pentti Vattulainen (pj), Vuokko Palonen, Merja Hyödynmaa, Merja Kettunen, Eeva-Liisa Leppänen, Eeva Savolainen, Merja Mehtälä, Sirpa Janhonen (siht.)

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Pentti Vattulainen avasi kokouksen klo 9.05

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

3. Formaatti ja tallennusalue

On havaittu, että tallennettuja kenttiä editoitaessa ja tallennettaessa uudelleen kenttien esitysjärjestys muuttuu satunnaisesti. Tämä muutos näkyy erityisesti Kieli-, Laajuus- sekä Laajuus ajanjaksoittain –kenttien järjestyksen muuttumisena. Formaatti ja tallennusalue ohjaavat tällä hetkellä toistamaan kenttiä. Toinen vaihtoehto olisi tallentaa kentän tieto yhteen kenttään, jollakin välimerkillä erotettuna. Keskusteltiin kumpi on tärkeämpää eli se, mikä näkyy asiakkaalle nyt kuin se, nyt tallennettaessa että varaudutaan mahdollisiin tuleviin ohjelmistoihin joiden tulosta tai aikataulusta ei ole varmuutta. Todettiin, että asiakkaalle/käyttäjälle näytettävä esitystapa on tärkeämpi. Todettiin myös, että näitä edellä mainittujen kenttien tietoja ei yleensä käytetä hakutietona.

Päätettiin siis ohjeistaa formaattiin ja tallennusalueelle Kieli-, Laajuus- sekä Laajuus ajanjaksoittain –kenttien tallennus tapahtumaan yhteen kenttään yksittäiset tiedot välimerkillä erotellen. Suositeltavaksi välimerkiksi esitetään puolipistettä (;). Tallennusalueelta poistetaan mahdollisuus toistaa näitä kenttiä.

Kentät asiasanat, luokat, sekä aihealuekoodit suositetaan tallentamaan kenttään toistaen, että kaikkien tietojen haettavuus varmistetaan. Näiden kenttien toistettavuus säilytetään tallennusalueella.

Poluissa Kokoelmakartta/Kokoelmakartta sekä Helsingin yliopiston kirjastot/Teologinen tiedekunta sekä Viikin tiedekirjasto olevien tallennettujen kokoelmien tulisi siirtää oikeisiin kirjastoihin, sillä ne harhauttavat tallentajaa virheelliseen tallennukseen.

Kansalliskirjastoa pyydetään siirtämään tallennetut kuvailut Helsingin yliopiston kirjastot/Teologinen tiedekunta polkuun Helsingin yliopisto keskustakampuksen kirjastot sekä poistaa Viikin tiedekirjaston tältä tasolta.

Polusta Kokoelmakartta/Kokoelmakartta kuvailut tulisi siirtää tallentajakirjaston kuvailujen alle sekä poistaa asiattomat testikuvailut.

4. Conspectus tasokoodit

Conspectus tasokoodeista tehty Excel –muotoisen sovelluksen viimeisin versio on ollut ohjausryhmän tarkasteltavana. Todettiin, että pieniä tarkennuksia on vielä tehtävä.

Päätettiin muuttaa seuraavat kohdat:

Taso 1: Lisätään kohtaan syventävä sisältö sana joitakin

Taso 2: Kohdassa syventävä sisältö muutetaan termi yleistasoisia termiksi yleisluonteisia sekä poistetaan tekstit aihealueet määritelty sekä alan keskeisten henkilöiden tuotantoa. Lisätään alkuun teksti kokoelma johdattelee aihealueeseen.

Taso 3a: Syventävän sisällön esimerkki poistetaan.

Taso 3b: Kohdassa syventävä sisältö poistetaan teksti indeksi/abstraktijulkaisuja.

Taso 3c: Kohdasta syventävä sisältö poistetaan teksti indeksi/abstraktijulkaisuja sekä lähes täydellinen kokoelma muutetaan laaja kokoelma sekä alan yleistajuisia että tieteellisiä monografioita, hakuteoksia ja aikakauslehtiä eri ilmiasuissa pääasiassa vieraskielisinä.

Taso 4: Kohdassa syventävä sisältö poistetaan teksti yleistajuisia ja.

Taso 5. Kohdassa syventävä sisältö poistetaan teksti tyhjentävät kokoelmat alan asiaankuuluvissa ilmiasuissa useilla eri kielillä. Kohdassa tarkoitus/käyttäjät muutetaan sana tai sanaksi ja.

Tritoniassa on testattu hieman valittujen Conspectus tasojen soveltuvuutta. Mietintää aiheuttaa mihin kokoelmien tasoa verrataan ja miten.

Keskusteltiin myös termien merkityksestä sovelluksessa, sillä on merkityksellistä, että termien tulkinta voi vaikuttaa tason valintaan kokoelmaa kuvaillessa.

Todettiin, että ryhmä 3 tarkastelee tänään iltapäivällä sovellusta ja voi vielä ehdottaa muutoksia ja täydennyksiä.

Näiden nyt päätettyjen muutosten sekä ryhmän ehdotusten käsittelemisen jälkeen sovellus lienee valmis julkaistavaksi ja Kansalliskirjastoa pyydetään lisäämään tallennuslupustalle kaksi kenttää. Nykyinen Conspectus taso sekä Tavoite Conspectus taso.

5. Yhdyshenkilötapaaminen

Keskusteltiin siitä, miten yhdyshenkilötapaamisen ryhmätyöosuus järjestetään. Alun perin suunnitellusta tieteenalakohtaisesta ryhmäjaosta päätettiin luopua, koska kaikki osallistujat eivät ole ilmoittaneet

tieteenalaansa. Tapaamisen ryhmätöiden aiheita (Liite 1.) on kaikkiaan viisi ja yhdyshenkilötapaamiseen osallistuvia on 15 (Liite 2), joten on päätettiin jakautua vain kolmeen ryhmään. Kaikki ryhmät keskustelevat aiheesta 5. Tämän lisäksi ryhmä 1 pohtii aiheita 1 ja 3, ryhmä 2 keskustelee aiheesta 2 ja ryhmä 3 pureutuu aiheeseen 4. Ohjausryhmän jäsenet jakautuvat ryhmiin seuraavasti:

R1 Merja Hyödynmaa, Merja Mehtälä.

R2 Merja Kettunen, Eeva Savolainen.

R3 Vuokko Palonen, Eeva-Liisa Leppänen

Suunnittelija Sirpa Janhonen osallistuu ryhmän 1 työskentelyyn.

Ryhmätöiden esityksistä tehdään muistio jaettavaksi konsortion sisällä.

6. Muut mahdolliset asiat

Keskusteltiin siitä, miten saataisiin hankkeelle näkyvyyttä lisää. Lokakuussa Turussa järjestetään Triangeli-päivät. Tiedustellaan, onko mahdollista päästä esiintymään sinne. Mikäli pääsemme esiintymään Kokoelmakartan esityksen pitävät Eeva Savolainen ja Sirpa Janhonen.

Signumin numerossa 4/2008 on artikkeli Kokoelmakarttahankkeen toteutuksesta Tampereen yliopiston kirjaston terveystieteiden osastolla. Artikkelin ovat kirjoittaneet Marja-Liisa Siiskonen, Mervi Ahola ja Leena Toivonen. Tiedustellaan tekijöiltä sekä Signum –lehdeltä lupaa saada lisätä linkki artikkeliin Kokoelmakartan web-sivuille.

Varastokirjasto tiedottaa 1/2008 –lehden teemana oli Kokoelmakartta. Lehti on jaettu varsin kattavasti suomalaisiin tieteellisiin- ja yleisiinkirjastoihin sekä erilaisiin tietopalveluyksiköihin.

Seuraava kokous pidetään ma 1.12.2008 klo 10.00 Kansalliskirjaston Fabianian kokoushuoneessa, mikäli kokoukselle on tarvetta.

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.35.

Puheenjohtaja
Pentti Vattulainen

Sihteeri
Sirpa Janhonen

Liite 1.

Ryhmätöiden aiheita:

1. Kokoelmakartan suhde kokoelmapolitiikkaan

Onko kirjaston kokoelmapolitiikka tehty ennen kokoelmakarttaa vai kirjoitetaanko kokoelmapolitiikka vasta kokoelmakartan jälkeen? Onko työjärjestyksellä merkitystä kirjaston kokoelmien rakenteeseen ja/tai rakentumiseen?

2. Kuvailuprosessin eteneminen

Aiheenmukaisten kokoelmien muodostamisperiaatteet kokoelmakarttaa varten? Tietokantakyselyillä valikoitujen luokkien/asiasanojen avulla vai fyysisten hyllyluokkien perusteella tai muulla tavoin. Mistä syystä lähestymistapa on valittu?

Entä eri aineistotyypit: painetut kausijulkaisut, e-aineiston kartoitus. Onko virtuaalikoelmiin onnistuttu ottamaan mukaan e-aineistot? Tukeeko formaatti molempien aineistotyyppien kuvailutarpeita?

3. Miten tehtyä kuvailua hyödynnetään?

Tukevatko kuvailut henkilökunnan toimintaa kokoelmia kartutettaessa? Miten olette hyödyntäneet kuvailuja vuoropuhelussa rahoittajien ja käyttäjien kanssa?

Ovatko kuvailut auttaneet rahoittajia ymmärtämään kirjaston tarpeita ja merkitystä kehysorganisaatiolle?

4. Conspectus tasot

Vaikutelmat ensiesittelyn jälkeen ehdotetuista conspectustasoista ja niiden määrittelyistä. Onko tasoja riittävästi? Onko niiden määrittelyt riittävän selkeät? Istuvatko tasot erityyppisiin kokoelmiin esim. erikoiskokoelmat? Löytyykö esimerkkejä kokoelmista eri tasoille?

5. Kokemukset formaatista ja tallennusalustan ohjeesta

Tukeeko formaatti tarpeeksi kuvailutarpeitanne? Onko tallennusalustan käytön kanssa ongelmia sekä auttaako ohje etenemään kuvailun tallennuksessa?

Käyttötilastoja ei kysytä formaatissa. Olisiko niitä hyvä tallentaa? Mikä olisi hyvä tapa niiden esittämiseen? Ovatko kirjastot laittaneet käyttötilastoja yms. Dorian liitetiedostoihin? Olisiko hyvä ohjeistaa tilastojen tallennusmuoto ja/tai -tapa?

Liite 2.

Yhdyshenkilötapaaminen

OSALLISTUJAT

Nimi	Kirjasto	Tieteenala
1. Merja Mehtälä	Geologian tutkimuskeskus	Geologia
2. Eeva-Liisa Leppänen	Kansalliskirjasto	
3. Ilkka Päiväläinen	HY, valtiotieteellinen tk	humanistiset tieteet, käyttäytymistieteet, oikeustiede, teologia sekä sosiaali- ja yhteiskuntatieteet
4. Seija Kulmala	Oulun yliopisto	erikoiskokeelmat
5. Pia Paavoseppä	Lappeenrannan teknillinen yliopisto	Tekniikka ja talous
6. Päivi Pekkarinen	Terveystieteiden keskuskirjasto	
7. Eila Elomaa	Jyväskylän yliopiston kirjasto	
8. Merja Kettunen	Viikin tiedekirjasto	Luonnontieteet (maatal.metsätiede, biotieteet, eläinlääketiede, farmasia)
9. Vuokko Palonen	Tritonia	
10. Hannele Nurminen	Tampereen yliopiston kirjasto	Yhteiskuntatieteet, Kauppa- ja hallintotieteet, Informaatiotieteet
11. Merja Hyödynmaa	Tampereen yliopiston kirjasto	
12. Antti Virrankoski	HY / Kumpulan tiedekirjasto	maantiede (luonnontieteet)
13. Eeva Savolainen	Kyamk	
14. Pentti Vattulainen	Varastokirjasto	
15. Sirpa Janhonen	Varastokirjasto	